

ŠVIESA

JORNAL LITUANO

„Šviesa-Luz“

Orgão de Comunidade
Lituana de SÃO JOSÉ

Redakcija ir Administracija:
MATRIZ DE SANTO ANTO-
NIO DO PABY
Telefons 2-6252.
Caixa Postal. 4-118.

Atsakomasis Redaktorius
Jesus Saborido Montanes

METAI V

SÃO PAULO, 1939 M., ABRIL - BALANDŽIO 8 D.

Nr. 14 (185)

SVEIKI, SULAUKEŠ ŠVENTŲ VELYKŲ!

UNIJA?

Iš Kauno pranešama, kad Lenkija pasiūlysi Lietuvai nepuolimo paktą, kuris būtų nukreiptas prieš Vokietiją. Tame pakte būsianti minima ir Klaipėda. Lenkai už paramą prieš Vokietiją Lietuvai siūlo Klaipėdą ir dalį Rytprūsių su Tilže ir kitais miestais. Sutartis būsianti pasirašyta per Velykas.

Taigi, atrodo, atglia seina lietuvių — lenkų karinė unija. Ar duos lenkų — lietuvių armija vokiečiams antrą kartą Zalgiurio mūšį, netrukus pamatysime.

LIETUVA LIKS NEUTRALI

Trečiadienį Lietuvos seime buvo duotas vyriausybės atakymas į atstovų paklausimą, ką mano daryti Lietuva dabar vykstančių Europoje susigrąpavimų akivaizdoje, ir į kurį bloką ji mano dėtis. Buvo paaiškinta, kad Lietuva pasitikiinti savo jėgomis, į joki bloką nemano dėtis ir yra pasiryžusi su visais gyventi geru. Ministeris pirmininkas gen. J. Černius dar anksčiau dėl Lietuvos politikos yra pareiškęs, kad ji remsiantis neutralumu ir Baltijos santarve.

DAINA BE GALO...

Lietuvos spauda iš naujo rašo apie pastarąsias tarp Vatikano charge d'affaires monsijoro Burzio ir mūsų užsienio reikalų ministerijos dėl santykių su Sventuoju Sostu sureguliuavimo. Ši byla jau velkasi nuo 1931 metų. Tai dar vienas voizds mūsų diplomatijos tempo pavyzdys. Aišku, šitoki tempu kokių stebuklų nepadarysi. Tuo tarpu, kai pusiau ar ir visai protestantiški kraštai su Vatikanu susitaria per sąvaitę, mūsų katalikišką Lietuvą tą molynę minko jau aštuoneri metai. Tada dar nuostabiau, kad neseniai net ministerį pirmininką esame kuniga turėję, kuris, kaip Kaune tvirtinama, būvęs specialiai tik tam ir paskirtas, kad baigtų Valstybės ir Bažnyčios ginčą. Nenuostabu, kad mūsų užsienio reikalų ministerija, leisdama patiems įvykiams laisvai riedėti pakalnen, renka pralaimėjimą po pralaimėjimo.

LIETUVOJE PATRIOTINIS FRONTAS

Pereitą savaitę esame trumpai pranešę apie bendro patriotinio fronto įsteigimą, kuris turėtų apimti visų grupių ir įsitikinimų lietuvius patriotas. To patriotinio fronto vadis yra dabartinis Lietuvos Kariuomenės savanorių — kūrėjų sąjungos pirmininkas.

PERRINKTAS PRANCŪZIJOS PREZIDENTAS

Trečiadienį, balandžio mėn. 5 d. įvyko Prancūzijos prezidento rinkimai. Į Versalio rūmus susirinko 909 parlamentarai, kurie turėjo nuspręsti, į kono rankas atiduoti šiais sunkiais laikais Prancūzijos likimą septyneriems metams. Visų buvo ta nuomonė, kad liks dabartinis prezidentas Alberts Lebrun. Jis tikruju, per balsavimus jis gavo 506 balsus ir toliau liko prezidentauti.

KRYŽIAUS PROŠVAISTĖSE

Ačiū Tau!

Laiko pilnybė įvykdė didžią pranašystę. Paskelbei ištelisim, išgydei, palaiminai. Nuo kryžiaus sopullingu «trokštu» sujungei dangų su žeme. Skaudžiai viešėjai pas žemes Tave myliučius ir neapkenčiančius vaikus. Ligi uolų iškilamos nukrito Tavo paskutinieji kraujo lašai ir nulinko erškėčiuota galva.

Išsipildė!

Ačiū Tau!

Nuo Tavo mardėjimo vaiandų lydi mus dieviškas pašaukimas! Tavo kryžiaus šviesoje regime pažinąjį gyvenimo pagiedrį. Tavo mirties šėšėly glūdi didis prisikėlimo triumfas. Garbiuame Tavo kentėjimą, tą pranašų

skelbtą karališkąjį skausmą! O jūs, kurie einate keliu, sustokite, diratelėkite, ar yra skausmas, kaip manasiai! Ir pripažįstam: O taip Tavo skausmas didis, kaip prisikėlimas. Tu esi gyvenimo Viešpats, nes buvai skausmo Karalius.

Ačiū Tau!

Igesingai laukiame Velykų rytas. Jo žaros spindi pergales viltimi. Nėštos prislėgtos ir audrų sulaužytos širdys keliasi į palaiminimo kvėptelėjimo paljestas. Vartai ir sielos iškilmingai skelbia: Alie-liujai!

Galilejieti, Tu nugalėjai! Nes esi ir aužiniai gyvas būsi gyvoje šiesoje Tavo aukos spindulių sužėstos jos vienoose žemes keliuose kyla ir kelia.

NAUJI ATENTATAI ANGLIJOJE

Ivaltriuose Anglijos miestuose arių teroristai rengia atentatus, kaip priemonę kovoti su angliais. Šią savaitę keliu atentatai bombomis buvo įvykdyti Biverdoolyje. Policijai nepavyko ligi šiol suimti teroristų. Spėjama, kad čia veikia ir vokiečių žvalgyba.

SIURPUS RADINYS MADRIDE

Madrido saugumo policijos rūsyse nacionalistai rado 23 didelius ryšulius porų 20 sunkiai sužeista.

periu, kuriuose surašytos susaudytųjų pavardės. Viso yra tokių pavardžių arbi 60,000! Toks baisus teroras viešpatavo Madride!

SPROGIMAS LAIVE

Laive «Katy», kuris yra Oslo uoste, įvyko sprogimas. Užmušti 6 darbininkai ir sužeista.

LIETUVOS KONSULATAS KLAIPĖDOJE

Lietuvos konsulas Tilžėje dr. Sruoga su konsulato sekretorium atvyko į Klaipėdą ir čia atidarė konsulatą. Klaipėdoje konsulatas yra reikalingas todėl, kad galėtų vizuoti norinčių išvažiuoti Lietuvon lietuvių pasus.

RUSAI MUSIASI SU MANDZIUKAIS

Sekmadienį per istią dieną višė arbi kova rusų — mandziukų pasieny. Buvo paleista į darbą net artilerija. Incidentas įvyko toje pačioje vietoje kur ir anksčiau. Mat, ten nėra griežtai praneštos sienos ir kai kurias aukštumas svinasi tiek vieni tiek ir kiti. Iš to ir kyla konfliktas.

ATENTATAS PRIES IRAKO KARALIU

Automobilio katastrofoje žuvo Irako (Mezopotamijos) karalius Ghazi Nauju Irako karaliu paskelbtas trijų metų jo sūnus Taisal.

Dar nepatikrintomis žiniomis, tai nebuvo paprasta auto katastrofa, o atentatas.

5 LĒKTUVO KATASTROFOS MADRIDE

Trečiadienį Madride įvyko net penktos lėktuvo katastrofos, kurios žuvo 8 lakunai. Jų tarpe ir garsus nacionalistų «asas» — Garcia Morato. Tajkos metu per vieną dieną pekti nukritę į žemę lėktuvai — truputį per daug. Jura perplaukų budoj prigėrė, anot patarles.

VISA TAUTA AUKLĒJAMA HITLERISKAI

Trečiadienį Vokietijoje išelstas įstatymas, kuris sako, kad visų Vokietijos abiejų lyčių jaunimas 10—18 metų aužiaus laikotarpyje privalo stoti į Hitlerio jaunimo (H. J.) organizaciją.

IS ATĒNU — Į KAIRA

Reicho propagandos ministeris Goebelsas buvo nuvažiavęs agituoti graikų nesidėti prie anglų organizuojamo anti-vokiško bloko. Dabar iš atėnų vyksta į Aigiptą, į Kairą tais pačiais tikslais.

NAUJA VYRIAUSYBE

Belgijos karalius Leopoldas pavedė sudaryti katalikui Pierlot.

ZEMĖS DREBĒJIMAS AUSTRALIJOJ

Iš Sidnejaus praneša, kad ten įvykęs žemės drebėjimas. Drebėjimas truko tik 30 sekundžių, bet buvo gana stiprus.

LENKIJOS — ANGLIJOS SAJUNGA

Dabar viešja Londone lenkų užsienio reikalų ministeris plk. J. Beckas pasirašė su anglų atsakingais asmenimis karinės sąjungos ir ekonominio pobūdžio susitarimą. Anglai gius lenkus nuo puolimų, duos moderniškesnių ginklų ir paskola.

RINKIMAI BELGIJOJE

Per ivykusius rinkimus Belgijoje laimėjo katalikai — pravedė 10 atstovų daugiau, negu turejo. Daugiau atstovų pravedė ir liberalai. Smulkios grupės ir fašistai buvo visiškai sugniuždyti.

UŽMŪSTAS ANGLŲ KONSULAS IRAKE

Irake, Mosulo mieste, buvo minios užplutas ir padėtas anglų konsulas, o pats konsulas nušautas. Mosulo mieste gyvenantys anglai bijo pasirodyti gatvėse ir užsidarę sėdi namuose. Irako vyriausybė paskelbė Mosulo mieste karo meto padėtį. Neapykanta anglams labai didelė.

BUS VIENA VADOVYBĖ

Tarp Anglijos ir Prancūzijos generalinių štabų susitarta dėl vieno bendros vadovybės abiejų kraštų armijoms. Oro ir jūrų laivynui vadovaus anglai, o sausumos kariuomenei — prancūzai.

ATENTATAS PRIEŠ VOKIEČIŲ ATSTOVYBĖ ČILĖJE

Vokiečių atstovybėje Čilėje sprogo bomba. Policija apsupo rūmus ir ekspertai įvykį tiria. Apie jį yra įvairių nuomonių. Sakoma, jog atentatą susirengę patys vokiečiai, norėdami nukreipti visos Amerikos akis nuo skandalingo vokiečių dokumentų atidengimo Argentinoje, kuriais sukompromituotas net pats vokiečių ministras Buenos Aires. Reikia manyti, tardymas nustatys, kas ir kokiais sumetimais ši atentatą rengė.

Čilėje labai didelė vokiečių įtaka. Kariuomenėje tarnauja daug vokiečių karininkų. Vokiečių rankose daug minimalinių šalis turčių.

HITLERIS PLAUKIOJO PO ŠIAURĖS JŪRA

Sekmadienį buvo nuleistas Wilhelmshaveno į jūrą naujas vokiečių kreiseris „Von Tirpitz“. Tose išskilimėse dalyvavo ir Hitleris, pasakydamas labai aštrią kalbą prieš Angliją ir, bendrai, demokratijas. Anglų politinioose sluoksniuose manoma, kad aštrus kalbos tonas turi reikšti, jog Vokietija atsisakanti susitarimo su Anglija jūrų apsiginklavimo apribojime. Kaip žinoma, anglai sutiko, kad vokiečių karo laivyno tonazas siektų 35% anglų karo laivyno tonazo. Dabar vėruoja įsitikinimas, kad Hitleris, užpykęs dėl anglų politikos pasisukimo, atsisakys to susitarimo ir pradės statydinti daug karo laivų, norėdamas prisivytį auglus.

Po tų išskilimų Hitleris dvi dienas plaukiojo po Šiaurės jūrą vokiečių karininkų sąjungos «Kraft durch Freude» laivu «Robert Ley». Antradienį vėl grįžo į Berlyną. Minia kėlė jam tokias ovačijas, kad atrodė tarpais, jog tai pamiešlų būriai, o ne protingi žmonės. Vokietijoje tiesiog dievinamas Hitleris po paskutinių laimėjimų ir syetimų žemių sugrobinio.

Vokiečiai nervuojasi ir grasina

Oficialus vokiečių užsienio reikalų ministerijos organas labai aštriai puolė Chamberlainą, kuriam perėjais metais himnas rašė. Anglijai tiesiog grasina Girdi, Vokietija neliksianti abejinga, jei Anglija ir toliau organizuosianti prieš ją blokus. Anglija iš Vokietijos sulauksianti geresnio protesto, negu tušti žodžiai. Anglija daranti tą patį, ką ir 1914 metais: ji kišanti dagtį prie parako statinės. Tačiau Anglija turinti atsiminti, kad Vokietija yra šiandien visai kita, kuri demokratiją ne jū blokų nesibijanti.

Koki nekalti tie vokiečiai lėina, kad anglai juos puola, o jie nori ramybės su visais gyventi. Na, prūsai gėdos per amžius neturėjo.

Įtempta padėtis Europoje

Dėl griežto anglų nusistatymo ir organizuojamo antifašistinio bloko labai įpyko Hitleris su Mussolini. Tiek Italija tiek ir Vokietija daro didelius savo karinomenių pergrupavimus. Vokiečiai traukia savo jėgas prie rytų sienų — prie Lenkijos, o į Italiją siūcia daug sunkiosios savo artilerijos. Italai mobilizuoja toliau ir veža kariuomenę prie Pietųslavijos ir Prancūzijos. Staiga pasklido gandai, kad Italija pasirengusi užimti Albaniją.

Iš Tiranos, Albanijos sostinės, pranešama, kad karalius Zogu pareiškė ginčas savo teritoriją. Albanai kreipėsi į Angliją. Anglija pažadėjo stoti tuojau į karą, jei Albanija bus italų užpulta. Kiti šaltiniai sako, kad tarp albanų ir italų vyksta derybos.

Sinip ar taip, Europos likimas stovi ant kortos. Diktatoriai be avantiūry negali ilgai laukti, o trauktis dabar atgal irgi nepatogu prieš savuosius — tai būtų jų pestizo pamušimas. Todėl gali visko dabar Senatamė Pasulyje būti. Demokratinis blokas stovi tvirtas ir nėra jokios abejonės, kad diktatoriai gaus į kailį, jei tik kels karą.

VISKAS PARUOŠTA...

Londone įstatytos pozicijose priešlėktuvinės patrankos ir gyventojams skubiai dalinamos kaukės nuo dujų apsaugoti. Prancūzų karo laivai skubiai plaukia prie šaurių Afrikos krantų.

Naujas konfliktas kyla tarp Rumunijos ir Bulgarijos. Bulgarija nori atsiimti teritorijos dalį iš Rumunijos ir

prašė Vokietijos pagalbos. Vokietija, aišku, šia proga naudosis, kad galėtų įsikišti «tvarkai atstatyti». Nėra abejonės, kad bulgarai veikia vokiečių sukurtyti. Pranešimai iš Sofijos sako, kad jau esanti ir kariuomenė sutraukta prie Rumunijos sienų. Rumunai taip pat siūnia savo kariuomenę prie Bulgarijos ir naujas klase mobilizuoja.

Tvirtai laikosi Lenkija

Lenkija — pirmoji šalis Europoje kuri nepabūgo Hitlerio šūkavimui. Tuo tarpu kai Cekoslovakijos, Slovakijos, Lietuvos ministrai važiuavo į Berlyną savo teritorijų Hitleriui siūlyti, lenkų užsienio reikalų ministras pulk. Juozas Beckas išdrįso važiuoti į Londoną ir tenai tartis dėl bendro fronto prieš Vokietijos imperializmą Vokiečių ambicija buvo labai įžeista ir jų spauda lenkams grasina visokiom bausmėm. Tačiau lenkai, atrodo, nebijo. Vis labiau aiškėja, kad bus sudarytas visuotinis blokas prieš Vokietiją. Pamažu į tą bloką įtraukiama ir Sovietų Rusija, iki šiolei vengusi kištis į Europos reikalus. Telegramos praneša, kad lenkų—rusų pasieptyje šiuo metu vyksta nepaprastai didelis judėjimas; iš Rusijos į Lenkiją eina ilgos traukinių eilės, prikrautos karo

pramonės žaliavų; Lenkijoje intensyviai dirba karo pramonės fabriakai.

Iš Rusijos ypač daug vežama mangano ir medvilnės. Stolpcų stotyje nepaprastas judėjimas. Reikėję patiekti net atsarginių bėgių. Iš Rusijos, esą, atvežama net tankų ir lėktuvų. Gi kils karui, rusai Lenkijai duosią dar daugiau karo medžiagos.

Kariuomenę leisti per savo teritoriją lenkai atsisako, kadangi atsimeina 1920 metais, kaip sunku buvo išvyti bolsėvikai.

Stiprinasi lenkai ir viduje. Iš ištremimo leista sugrįžti lenkų valstiečių vadui V. Vitosui ir jo bendradarbiui Kiernikiui, nes vyriausybė projektuoja sudarviti visoms grupėm atstovaujama tautinės vienybės bloką.

ISPANIJOJE

Gen. Franco įsakė demobilizuoti kariuomenę. Jau paleidžiami iš kariuomenės vyrai. Visame užimtame iš vyriausybinių plotė rušimėjami buvę vyriausybinių vadai ar ku nors nusikaltę prieš civilius gyventojus (žudę, persekioję, kankinę ir t. t.)

Pulk. Bestero ir pulk. Casado, buvę Juntos vadai po Negrino vyriausybės nuvertimo, taip pat sumiti ir padėti kalėjimam Gen. Miaja pabėgo į prancūzų kolonijas.

Gen. Franco rengiasi iškilmingai įvygiuoti į Madridą. Šią savaitę jis paskelbė kariuomenei įsakymą, kuriuo baigiamas naminis karas Ispanijoje.

Buvo lauktama, kad italai išskels iš Ispanijos, tačiau dabartinės situacijos akivaizdoje, aišku, italai iš Ispanijos neis, o palauks, kaip vystysis Europos padėtis toliau. Netgi tvirtinama, kad Italija dar daugiau kariuomenės atvežusi į Ispaniją. Tai prieš Prancūziją.

Gandai dėl Patagonijos

Pereitą savaitę pasaulyje plėčiai praskambėjo gandas, esą vokiečiai rengiasi atskraustyti į Pietų Ameriką ir čia pradėti savo avantiūras. I Argentinos prezidento Ortiz rankas pateko idomus dokumentas, pasirašytas Argentinos hitlerininkų vado Alfredo Muellerio. Tame dokumente sakoma, kad Vokietijos kariuomenė turėtų užimti Patagoniją, beveik neapgyventą teritoriją, kuri nors ir priklausanti teisiškai Argentina, tačiau iš tikrųjų esanti niekieno, nes Argentiną tenai neturinti jokių interesų ir nevėkdanti jokios valdžios A. Muelleris prisipažino, kad po tuo dokumentu parašas yra tikrai jo.

Argentinos vyriausybė dabar evarsto, kas daryti. Vokiečiai Argentinoje labai įžūlus. Bet dabar kaip tik vedamos prekybos derybos su Vokietija, o ji jau leido suprasti, kad gražuoluji likvidavus šį incidentą, bus palaikytas susitarimą dėl prekių mainų Taigi,

Argentina pasitenkina tik ištremdama iš savo krašto du vokiečius o užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad tas dokumentas nėra tikras...

Tai taip baigiasi visos bylos, kad j teismą stoja vilkas su šerliu. Nors tiek yra naudos, kad kitos Pietų Amerikos valstybės bus atsargeenės. Tvarok čia nebus tol, kol visi vokiečiai iki vieno bus išdeportuoti atgal į reichą Teeina sau sveiki iš kur atsidangę, jei neskan šio krašto duona.

Paskutinis pranešimas iš Argentinos sako, kad visame krašte bus uždarytos vokiečių organizacijos. Bravo!

REICHAS ATSPRĄŠINĖJA...

Viena vokiečių radio stotie (Koelno) ėmė transliuoti vokišką agitacinio pobūdžio programą Belgijai. Per radio buvo agituojami vokiškai kalbantieji

Šveicarija mobilizuoja senius

Tautinė šveicarų taryba nusprendė, kad ateityje, prireikus ginti kraštą nuo priešų, j kariuomenę turės atoti visi vyrai iki 60 metų amžiaus. Taip pat išleistas atsisaukimas j moteris, kad ir jos neliktų nuošaliai krašto gynyimo reikalui, o stovų savanorėmis tiek j armiją, tiek dirbti tose vietose, kurias palika vyrai išeidami į karą.

Vilniaus Telio tėvynė neimano pasiduoti priešams.

Vokiečiai puola lenkus Dancige

Vos atėjo iš Londone žinia, kad Anglija sudaro su Leukija karinę sąjungą ir pasižada duoti jieme paskolą ir moderniausių ginklų, Vokietijos spauda ėmė puoti Angliją ir Lenkiją. Te pasėkos buvo tokios, kad Dancigo hitlerininkai puolė Dancige esančius lenkus įtaigas: «Pat» telegramų agentūra, draugijų būstinės, mokyklas ir iškėlė jų langus. Lenkų pasipiktinimas buvo didelis, tačiau policijai pavyko neleisti incidentams toliau išplėsti.

Negailestinga kova vokiečiams

Kitoje vietoje esame rašę apie įvykius Argentinoje. Paskutinėse telegramos sako, kad argentiniečiai vokiečius čiumpa be pasigailėjimo. Arėitautas ir padėtas į kalėjimą buvęs Vokietijos atstovas Argentinoje Heinrich Jurges. Mueller išsigynė, kad jo dokumentu, kuriame kalbama apie Patagonijos atplėšimą, būtų jo parašas. Laboratorijoje nustatyta, kad parašas tikrai yra jo.

Vokiečiai įkliuvo, argentiniečiai nepaprastai pasipiktinę. Arėstai vykta ir toliau. Policija iškrėtė vokiečių bankų seifus, ieškodama juose daugiau slapto dokumentų. Kalbama, kad Argentinos vyriausybė turinti jau savo rankose sensacingų dokumentų ir daugiau.

O Brazilija?

Sios savaitės pradžioje nustatė dar daugiau kariuomenės į Santa Catharina estada j Blumenau, kuria yra apgyventas beveik vienu vokiečių, ir j kur jie toki įžūlus, kad net maži vaikai praevy sveikina iškeldami rankas ir šaukdami: «Heil Hitler!» Dėl vokiečių negrūdeto akiplėšikumo imama vis labiau spausti visi svetimtanciai Rio de Janeiro jau metas šūkis: Mokykla ir himnas Brazilijoje — tikrai braziliki. Del to ir mums, lietuviams gali tekti nukentėti. Visi svetimtanciai turėtų susitarti ir pareikšti griežiausią protestą prieš ardomąją hitlerininkų veiklą ir kešinimąjį šio svetingo krašto vidaus santvarką.

UŽDRAUSTOS HITLERININKŲ IR FAŠANGISTŲ ORGANIZACIJOS MEKSIKOJE

Meksikos vyriausybė uždraudė vokiečių hitlerininkų ir ispanų fašangistų organizacijas. Tų organizacijų vadai paskelbė, kad jie prie vyriausybės dekretų prisiderina ir savo organizacijas paleidžia.

Be to, Meksikoje šiuo metu vykta arši kampanija prieš žibalo versmų koucesininkus. Kaip žinoma, perėjais metais vyriausybė nusavino visas žibalo versmes, zadėdama pinigais atlyginti bendrovėm. Dabar tos bendrovės kečia bylas teisme. Meksikiečiai labai pasipiktinę ir visame krašte demonstruoja.

Belgijos gyventojai Malmedy ir Enpeli apylinkėse. Belgų vyriausybė pareiškė labai griežtą protestą prieš tokį kišimąjį j jų vidaus reikalus. Vokiečių pasiuntinys Briuselyje atsprėbe belgų vyriausybę. Tai reiškia, kad dabartinis momentas nevisai dar palankus jų tygiui j Belgiją, bet šis incidentas parodo, kad ir belgai nėra sągūs.

MINIST

K. peraskic zydų ir tumo. va, tleu ru. Mi bega L tik ir L dar uel kraštuo be. Li pa land ministe lietuvij kiečiai tie paž gerą ž O anke Lietuvi klj lit. ilcja, t skirian vo pri

NAU

T kun. V ke. P ris pir partijo ministe buvęs ke, o j uinkų ljs. P padėtie kys ot tys ser belis ti manyu

MŪI

imaas gal ku iktai steigia kus bt rinimo

Erich

UŽDRAUSTOS HITLERININKŲ IR FAŠANGISTŲ ORGANIZACIJOS MEKSIKOJE

visai bulve dar v me, k staiga rollo.

našių mušt;

Ir su ožku jis at movė ejo p

tomo stovi agur

ly ty šven teria

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

MINISTERIS SKIRPA PRASĖ NEPERSEKIOTI LIETUVIŲ. S. KALVARIJOJ SIAUCIA SILTINĖ BALTIJOS VALSTYBIŲ AVIACIJOS ŽYDAI RENGIA «JUODAJA IR BALTAJA» KNYGA

Klaipėdoje vokiečiai žvėriškai persekioja lietuvius. Tuo atvilgiu tarp žydų ir lietuvių jie nedaro jokio skirtumo. Kurie nespėjo pabėgti į Lietuvą, tiems gyvenimui virto tikra pragaru. Mielai meta lietuviai savo turta ir bėga Lietuvon. To, žinoma, vokiečiai tik ir laukia ir dėl to persekiojimus dar uelgiau veda. Plėšimas užgrobtuose kraštuose yra įginta kryžiuočių dorybė. Lietuvos ministeris Berlyne Skirpa lankėsi vokiečių užsienių reikalų ministerijoje, prašydamas sustabdyti lietuvių persekiojimus Klaipėdoje. Vokiečiai tai jam, esą, pažadėjo. Lietuvių tie pažadai, aišku, nerealūs, nes visi gerai žino, ko verti hitlerininkų pažadai. O anksčiau, kol Klaipėda dar buvo Lietuvos valdžioje, būdavo taip: jei kokį Hitlerio šnipą nuotrupdavo mūsų policija, tai viso pasaulio, Brazilijos neišskiriant, vokiečiai visa gerklė šaukdavo prieš «persekiojimus»!

NAUJA TAUTININKŲ PARTIJOS VADOVYBĖ

Tautininkų partijos pirmininkas kun. V. Mironas iš tų pareigų pasitraukė. Pagal nerašytą tradiciją, ministeris pirmininkas būdavo ir tautininkų partijos pirmininkas. Kadangi dabar ministeris pirmininkas yra generolas, buvęs tautininkų pirmininkas pasitraukė, o į jo vietą paskirtas senasis tautininkų pirmininkas ir premjeras J. Tubelis. Pažiūrėsime, ar po savaitės kitos, kai praeis įtempimas krašte ir vidaus padėtis nurims, tautininkai neišsivaišys opozicijos iš vyriausybės ir neatstitys senąsias tradicijas. Pagal jas, Tubelis turėtų vėl būti premjeru. Mūsų manymu, to ilgai laukti nereikės.

MŪRINĖS LIETUVOS PLANAS

Ministerių Tarybos posėdyje priimtas Lietuvos sumūrinimo planas, pagal kurį ateityje turės būti statomi faktai mūriniai namai. Planui vykdyti steigiamas statybos komitetas. Netrukus bus pradėtas platus Lietuvos sunaikinimo ir elektrifikavimo darbas.

Suvalkų Kalvarija išsistačiusi aukštesnėse vietose, nuo ten prasideda pietų Lietuvos aukštumas. Sulinių tame mieste neperdaugiausia, bet ir tie menki. Sausros metu Kalvarija ypačiai kenčia vandens bada. Panašiai padėtis buvo pernai rudenį. Nemažas skaičius gyventojų vartojo Sešupės vandenį. Tas atsiliepė žmonijų sveikatai. Mat, šios upės vanduo, kaip dabar paaiškėjo, buvo apkrėstas šiltnės bacilomis.

Sausio mėn. pabaigoje ir vasario pradžioje ligos epidemija labai išsiplėtė. Pradėjo sirgti daugiau žmonių. Gyventojai susirgo vidurių šiltnė, tragiška pavojinga liga. Tai pastebėjo gydytojai, kurie pranešė Sveikatos Departamentui. Suvalkų Kalvarijai buvo nusiųstas mlono departamentu vienas gydytojas, kuris vijoje susipažino su šiltnės epidemija. Buvo nustatyta, kad šiltnė plėčiasi vien dėl to, kad gyventojai geria nevirintą Sešupės vandenį.

5000 NELAIMINGŲ ATSITIKIMU

Pernai visoje Lietuvoje, kur tik paliečia draudimo nuo nelaimingų atsitikimų įstatymas, darbuvietaose buvo 4.858 nelaimingi atsitikimai. Sužeisti 4.408 vyrų ir 450 moterys. Iš sužeistųjų 22 mirė. 1937 m. buvo 2.504 nelaimingi atsitikimai, iš jų 25 sužeisti mirė. Daugiausia nelaimingų atsitikimų pernai buvo medžio, metalo, maisto, mineralų pramonės įmonėse ir prie statybų. Pernai buvo įregistruota 3695 darbuvieta, kuriose įregistruota apie 80.000 dirbančiųjų.

STATYS POETUI PAMINKLA

Simnas. Alytaus apskr. Pernai metais Varšuvoje mirė poetas Ksaveras Vanagėlis - Sakalauskas. Jis dar prieškariniais laikais buvo žinomas kaip geras poetas. Vanagėlis - Sakalauskas mokytojavo Lenkijoje, kur pasiliko iki šiam laikui. Mat, buvo gerokai susenęs, tad į naują vietą keltis jau nenorėjo. Simno valsties, iš kur yra kilęs minėtas mokytojas-poetas, į tinkamą pagarbą dar anksčiau. Viena didesnė gatvė buvo pavadinta Ksavero Vanagėlio vardu. Dabar Simno valsties savivaldybė miestelio aikštėje nutarė veļioniui pastatyti paminklą.

VARZYBOS KAUNE

Lietuvos Aero Klube vyksta paruošiamieji Baltijos valstybių aviacijos varžybų darbai. Jos įvyks šiomet rugpjūčio mėn. gale Kaune. Čia atskris rungtynių perskridimu Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos lėktuvai. Rungtynės sklaidytojai ir modelistai, taip pat bus aukštojo pilotazo rungtynės. Dabar rengiamos varžybų sąlygos.

10 DIENU SLĖPĖ MIRUSIAJA

Varėnos valsčiuje, Kušelių kaime šiomis dienomis įvyko toks retas atsitikimas. Vietos gyventojas Pranckevičius vedė jauną kaimynę, kurią nepaprastai mylėjo. Tačiau naktį po jungtinių jaunųjų staiga mirė nuo širdies atakos. Pranckevičius, slėpdamas nuo žmonių, 10 dienų laikė mirusiąją lovoje vis manydamas, kad ji užmigė letargo miegu ir kad turinti atsibusti. Tik, pagaliau, kaimynams susirūpinus dėl jaunosios, paaiškėjo, jog jau 10 dienų, kai jaunoji mirusi. Kurį laiką Pranckevičius dar spyrėsi, nenorėdamas leisti laidoti, bet, pagaliau, sutiko. Dar kapuose jis šaukė, kad laidojama jo gyva žmona. Palaidojus, Pranckevičius gavo psichiškąjį suirimą.

I KAUNA ATVYKO DAUG SVETIMSALIŲ PREKYBININKU

Vasario mėn. pabaigoje iš įvairių Europos valstybių į Kauną atvyko nemažas skaičius prekybininkų ir pramoninkų. Bene daugiausia Kaune šiuo laiku vieši latvių, estų ir vokiečių pirklių.

BUVO SUVAZIAVE KATALIKU MOKSLININKAI

Kaune buvo suvaziavę katalikų žymesnieji mokslininkai. Dalyvavo apie 600 asmenų: universiteto profesorų, kunų, seminarijų mokslo personalo ir mokytojų. Be to, vilniečiai kun. Dr. Viskanta ir kun. Cibiras padarė pranešimus apie Vilniaus krašto lietuvių mokslinį gyvenimą, o kun. Vasiliauskas - apie Amerikos lietuvių mokslinį gyvenimą.

D. N. praneša, kad Lietuvos žydai rengia «juodąja» knygą, į kurią bus surašyti visi žydų priešai ir nepalaukus asmenys. Pirmas kandidatas į šią knygą esąs «Verslo» redaktorius Briedis. Kita knyga busianti «baltąja». Į šią pateks visi žydaras palankūs lietuviai, pirmoje eilėje rašytojas Liudas Gira. Į šią knygą pateksieji gausią pas žydus didelį privilegijų. Be to, to paties laikraščio pranešimu, žydai nori įsteigti žydų - lietuvių sąrtėjimo draugiją.

I LIETUVA ATVYKS DAUG UZJŪRIO SVECIU IR ČIKAGOS CHORAS

Šiais metais savo tėvynę ruošiasi aplankyti nemažas Amerikos lietuvių skaičius. Siaurės Amerikos Lietuvams net leidžiama «Turizmo Žinios», kur smulkiai rašoma apie Lietuvą ir keliones į Europą. Pasirodęs «Turizmo Žinių» naujas numeris - 4 Nr. - yra gražiai iliustruotas ir jame įdėta daug straipsnių apie Lietuvą, kuriuose skatinama lankyti savo tėvų žemę. Atrodo, kad šiais metais Svedų linija galės suruošti net 22 ekskursijas į Lietuvą. Pirmoji ekskursija iš New Yoko išvyko vasario 18 d. Be to, netrukus į Lietuvą išvyks ir didesnė tenykiečių lietuvių ekskursija. Lietuvą ruošiasi aplankyti ir Čikagos lietuvių choras. Jis žada atvykti kiek vėliau.

— Praeitą rudeni Dubičiuose buvo įsteigtas katalikiškos akcijos mergaičių skyrius, bet Lydos storastija nesutiko jo registruoti. Buvo kreiptasi Naugardėlio vaivadijon, bet ir iš ten gautas neigiamas atsakymas. Lydos storastija taip pat nesutiko registruoti ir Dubičių bernukų skyriaus, motyvuo dama, kad tautinis veiksnys katalikiškoje akcijoje nereikalingas.

— Viena Vilniaus krašto lietuvių padavė lonkų įstalgoms prašymą, kad jai būtų leista pirkti namai. Tačiau atsakymas gautas neigiamas. Panašių atsitikimų, kai Vilniaus krašto lietuviams neduodami leidimai įsigyti nejudomą turta, pasitaiko dažnai.

Erich Maria Remarque

TRYŠ DRAUGAI

Vertė F. Girdauskas

(Tęsia iš 13 nr.)

Lencas tuoj šovė į namus. Grižo visai persimatinęs.

— Jūs turite tik pamatyti keptas bulves. Greit, ten ištiesa gėrybė.

Tuo pačiu akimirksniu atvilpė dar vienas automobilis. Mes sustojome, kaip įkalti. Buvo Buickas. Jis staiga sustabdė savo mašina šalia Karolio.

— Opa — tarė Lencas. Dėl panašių dalykų seniau mes esame turėję muštynių.

Zmogus išlipo. Jis buvo didelis ir sunkus, vilkėjo platų rudą Angoros ožkų vilnų apsiausta. Nepatenkintas, jis šnairomis pasižiūrėjo į Karolį, nusi-movė storas, geltonas pirštines ir priėjo prie mūsų.

— Koks ten modelis to jūsų automobilio? — paklausė jis arciausia stovinčio Kesterio, padaręs rauginto agurko miną.

Vieną valandėlę mes žiūrėjome į jį tyliam. Tikriausiai, jis mus laikė šventadienio rūbais persirengusiais mon-teriais, išvykusiais į keltone su neaiš-kiais tikslais.

Tamsta sakėte kažką? — paklausė Oto abejingai; jis norėjo storulį pamokyti mandagumo.

Zmogus paraudė.

— Aš klausiau apie jūsų automobili — tarė tuo pačiu nurmančiu tonu

Lencas išsitempė. Mandagumui su nepažįstamais jis teikė daug reikā-mės. Nesuspėjo jis nė išsižiūti, kaip staiga, lyg nematoma ranka, atidarė an-trasias automobilio duris — jose pasiro-dė mažutėlių batukai, kuriuos sekė lab-bos apskritos kojos: — išlipo jazna mergaitė ir palengva artinosi į mus.

Mes tik žiūrėjome ir nežinojom ką pradėti. Viskas nebuvoime pastebėję, kad automobilis dar kas nors būtų bu- vęs. Lencas tučtuojau pakėlė takti-ka. Jis juokėsi visu savo šlakuotu veidu. Juokėmės mes visi, gegutė žino, iš ko.

Storulis žiūrėjo į mus nustebęs. Jis stovėjo sumišęs ir, matyt, nežinojo, kaip toliau elgtis.

— Bindingas — ištarė jis nusi-lenkdamas, tartum, norėdamas, paga-liau, užsikabinti tuo savo vardo.

Mergaitė priėjo. Mes pasidarėme dar linksmesni.

— Oto, parodyk savo mašina — tarė Lencas mirktelėjęs Kesteriui.

— Kodėl ne — atsakė Oto linksmi.

— Tikrai, aš noriu jį pamatyti — pasakė Bindingas jau daug tįkingesniu tonu — velniškai turi būti greitas. Taip lengvai mane nušvilpė.

Abudu nuėjo į aikštę. Kesteris atidarė Karolio motoro dangtį.

Mergaitė liko pas mus. Ji atsisto-jo prietemoje liesa ir tyli, šalia Lenco ir manęs. Aš tikėjau, kad Gotfridas išnaudos progą ir į areną išeis kaip bomba. Jis tokioms situacijoms labai tiko. Tačiau dabar atrodė nustojęs ža-do. Paprastai burbuliuodavo, kaip ter-tivius — šį kartą stovėjo jis čia, vi-sni kaip atostogaujįs karmelitų vienu-lis ir nejudėjo.

— Atspraus — ištarė aš — mes visai nematėme, kad tamsta buvote au-tomobilį. Mes nebūtume taip elgęsi.

Mergaitė pasižiūrėjo į mane.

— Niekas — atsakė ji ramiai, kiek dūslu balsu — gi nieko bloga.

— Bloga gal ir ne, bet ir nevisai patogū. Automobilis važiavo apie 200

km. per valandą ...

Ji kiek pasilenkė ir rankas susi-kišo į apsiausto kišenės.

— Du šimtu kilometrų?

Tėisingiau, šimtą aštuoniasdešimt devynis kablelis du, jei apibrėžti ofi-cialiai — išpyškino Lencas šėdžiant, kaip iš revolverio iššovė.

Ji juokėsi.

— Mes manėme apie šešiasde-šimt, septyniasdešimt.

— Matot — atsiliepiu aš — jūs gal ir neitikitote.

— Tikrai — atsakė ji — mes tik-krai nesitikitome, mes manėme, kad Buickas turi būti dvigubai greitesnis.

— Gražu — koja aš pastūmiau į šalį nulūžusią medžio šakutę — mes turė-jome didelį pranašumą. Ir Bindingas ant mūsų, tikriausiai, kiek supyko.

Ji juokėsi.

— Tikrai, vieną akimirksni. Bet kai kada reikia ir prakisti, kaip gi ki taip gyvenime galima.

Stojo pauza. Aš pažiūrėjau į en-čą. Bet paskutinis romantikas tik išsi-šlepė, patraukė nosį ir pavojingai pa-dėtyje paliko mane vieną. Berzai šla-mėjo. Už namo kodakavo vieta.

(Bus daugiau)

STEBUKLINGOJO VILNIAUS AUŠROS VARTU ŠV. MARIJOS PAVEIKSLO ISTORIJA

Garsus yra Vilniaus Aušros Vartų Sv. Marijos paveikslas. Kas metai daug maldininkų būrių jį aplanko.

Stebuklingojo Vilniaus Aušros Vartų Sv. Marijos paveikslas istorija yra neaiški. Kai kurie rusų istorikai tvirtina, kad tas paveikslas esąs Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Algirdo grobis. 1363 metais Algirdas sumušė totorius ir paėmė iš jų daug grobio, kurjame buvęs ir tas paveikslas. Jį Algirdas pargabėjęs iš Cherstono miesto, esančio netoli Juodosios jūros.

Nors Didysis Lietuvos kunigaikštis Algirdas buvo pagonis, tačiau jis krikščionybę nebuvo priešingas. Jo žmona Julijona buvo krikščionė rytų apeigų. Tą paveikslą Algirdas padovanojęs savo žmonai, kuri, mirdama, jį atidavusi pravoslavų Sv. Trejybės vienuolynui Vilniuje.

Senovėje Vilnius ir kiti miestai buvo aptverti aukštomis, daugiausia mūriais, tvoromis, kuriose būdavo keli vartai. Tai buvo daroma tam, kad geriau būtų gintis priešų. Paveikslas buvo 1431 metais pakabintas Vilniuje Medininkų vartuose, nes buvo tikėta kad jis apgins šalį ir miestą nuo priešų, maro ir bado. Vėliau Medininkų vartai buvo praminti Aušros vartais. Už tat ir tas paveikslas ligi šiai dienai vadinamas Aušros Vartų paveikslu.

Kas dėjosi su Aušros Vartų paveikslu per visą šešioliktą šimtmetį, nėra aišku. Žinoma tik, kad tuo laiku vartai apgriuvo, o paveikslas nusitrynė. Septinioliktojo amžiaus pradžioje paveikslas buvo perpašytas, atnaujintas.

1626 metais toje vietoje, kur pirmiau buvo pravoslavų Sv. Trejybės vienuolynas, įsikūrė Basijų Karmelitų ordeno vienuolynas. Kiek vėliau Lietuvos didikas St. Pačas prie to vienuolyno pastatė Sv. Trejybės bažnyčią, į kurią vienuoliai įnešė Aušros Vartų paveikslą nes, kaip minėta, vartai buvo žymiai apgriuvo. 1671 metais buvo pastatyti nauji vartai. Paveikslas buvo vėl įdėtas į Vartus, prie kurių buvo pastatytas balkonas, kad galima būtų laikyti Mišios, nes paveikslas visų buvo gerbiamas. Nuo to laiko vienuoliai pradėjo užrašinėti stebaklus, kurių gana daug įvyko.

1671 metais iš antro aukšto nukrito dviejų mėnesių vaikas. Tėvai vaiką paaukojo Sv. Marijos globai ir jis išgyjo. 1702 metais švedai užėmė Vilnių. Keturi švedų kareiviai pradėjo tyčiotis iš paveikslu. Sunkūs dūrys, kurias vos pakeldavo 10 vyrų, nukrito nuo kengių, du kareiviai užuomė vietoje, o du mirė netoli sužeidę; 1706 metais

Ir tu esi kunigas!

Neseniai 12 tūkstančių katalikų vyrų surengė maldininkų kelionę į vieną nedidelę Marijos šventovę vakarinėje Vokietijos dalyje. Osnabrūck dieocėjo vyskupas Berning savo pamokslu jiems kalbėjo: «Salia iškilmingai pašvęstų kunigų Kat Bažnyčia labai rimtai pabrėžia ir pasaulininkų kunigystę. Ypač tokiais neramiais laikais, kada pašvęstieji kunigai yra traukiami apaštalauti, turi labiau reikėti pasaulininkai. Tą pasaulininkų kunigystę visi jūs esate gavę per Krikšto ir Sutvirtinimo sa-

kramentus. O kiek palaimos gali atnešti toks apaštalavimas! Jeigu pirmiausiais krikščionybės laikais Dievo karalystė taip smarkiai augo, tai buvo ne tiek apaštaly darbas, kiek jų bendradarbių pasiaukojimas. Vyrų, moterų ir net maži vaikeliai stėjo ginti ir plauti Kristaus mokslą visuose gyvenimo sluoksniuose. Pirkliai, amatininkai ir kareiviai nešė Evangelijos naujieną į visus pakraščius tuomet žinomo pasaulio. O susigrūmus jaunajai krikščionybėi su galingąja stambeldybe, drąsūs išpažintojai iš pasaulininkų eilių pirmieji stėjo ginti savo tikėjimo. Kartu su savo vyskupais ir kunigais jie gynė Bažnyčios teises ir net savo kraujo ir gyvybės aukomis užantspaudavo pasaulininkų kunigystės didybę. Šiandien Bažnyčia vėl atsiderė kovų sukūryje. Kad Bažnyčia galėtų ir šias audras išlaikyti, tai vėl reikia, kad kunigai—pausininkai su visa jėga eitų kartu su visa Bažnyčia. Šiandien jau neužtenka uždaryti savo tikėjimą, lyg kokį brangumyną, į savo širdies užkampius. Ne, mūsų tikėjimas turi prasimušti ir į viešumą. Pirmųjų krikščionių drąsa išpažįstant savo tikėjimą turėtų atgimti ir mūsų eilėse. Antra svarbi kiekvieno pasaulininko pareiga — tai šeimos kunigystė. Moterystės Sakramentas suteikia jums ypatingą Bažnyčios pasiuntinystę. Jūs, tėvai, tampate šeimos šventųjų kunigais. Jūs turite šventiausia pareigą rūpintis, kad toje šeimos šventovėje tikėjimas klestėtų. Kryžius turi rasti garbingą vietą jūsų namuose. Bendra šeimos malda, lyg koks smilklas, turi dažnai veržtis prie Dievo iš jūsų šventovės. Ypač jums turi rūpėti apaštalavimas savo vaikelių tarpe. Kadaisė jūs atnešėte savo vaikelius į Bažnyčią, kuri juos padarė Dievo vaikais ir Kristaus Karalystės nariais šioje žemėje. Bei Bažnyčia tuos vaikukius jums vėl grąžino, uždedama jums

užsidėgę miestas ir grėsė pavojus Aušros Vartams ir vienuolynui. Žmonės pradėjo melstis prie paveikslu. Staiga gaisras sumušė ir Vartai išliko. Be to 1745 metais stebuklingai pasveiko sirgusi neišgydoma liga Eleonora Kolendžiūtė.

1715 metais gegužės mėn. 26 d kilo gaisras, kuris sunaikino dalį miesto ir Aušros Vartus. Paveikslas nuo gaisro buvo išgelbėtas ir įneštas į Karmelitų vienuolyno bažnyčią. 1744 metais buvo pastatyti nauji mūriniai Aušros Vartai su koplyčia, į kur buvo vėl perkeltas stebuklingasis paveikslas.

Jau tuo laiku paveikslas buvo stebuklais buvo labai pagarsėjęs. Maldininkų atkellavo net iš užsienių. 1748 metais Lietuvos valdžia išleido įsakymą kad žydai o taip pat ir visi kiti, eidami pro paveikslą, nusimytų kepurės ir nedarytų nieko, kas galėtų tą stebuklingąjį paveikslą žeminti.

1812 metais prancūzai kariavo su Rusija. Napoleono armija, eidama per Vilnių, apdraskė paveikslą ir koplyčią, o iš Sv. Teresės bažnyčios padarė sandėlį. 1829 metais Aušros Vartai ir koplyčia buvo atnaujinta, o patį paveikslą dalininkas K. Ruseckas perpašė.

1844 m. Aušros Vartai atiteko pasaulinės dyasiškijos žiniai, nes Karmelitų vienuolynas, kurio žinioje ligi tolei buvo paveikslas, buvo panaikintas. Taip Vartai, koplyčia ir paveikslas kelis kartus taisyti ir pasiliko ligi šių dienų visų labai gerbiami.

Tarp žmonių yra padavimas, kad vad valdant Vilniaus vyskupiją vyskui Andzevičiui, buvo rusų valdžios įsakyta atimti Aušros Vartų paveikslą iš katalikų ir perkelti jį į cerkvę. Buvę jau išsiųsti trys archierėjai, bet vienas jų staiga miręs Aušros Vartų koplyčioje, kitas pabėgęs ir bėgdamas namo mirė kelionėje, o trečias Volynijos archierėjus puolęs toje pat koplyčioje ant kelių šaukė: «Dievo Motina, neliesu Tavę, tik pasigailėk manęs». O katalikų vyskupas Andzevičius, kai jam Peteburge buvo pranešta apie paveikslu atėmimą, taip buvo susijaudinęs, kad krito ant žemės ir sunkiai susirgo. Tik geriems caro gydytojams — padedant, netikėtai pagijęs.

Šventą pareigą prirengti juos tikrai rimtam krikščioniškam gyvenimui. Todėl rūpestingai juos siųskite į vaiku pamaldas, kurios jiems yra rengiamos jūsų bažnyčiose, patys stenkitės išmokyti juos tikėjimo tiesų. Savaitės galėte arba šventadieniais po pietų surinkti aplink save vaikelius ir pasikalbėti su jais apie tikėjimą. Bet jau ypač nepamirškite kartu meistis su visa šeima, jeigu tik jums rimtai rūpi išlaikyti tikėjimo dvasią savo namuose. Ir patys dažniau melskitės už savo vaikus!

Geriausio dovana

Jūsų giminėms, draugams ir pažįstamiems Lietuvoje, Šiaurės Amerikoje ir kituose kraštuose yra laikraštis. Užsakykite jiems «SVIESA»! «SVIESA» metams kaštuoja: Šiaurės ir Pietų Amerikon — 12\$000. Lietuvon ir kitar — — — — 24\$000.

Vai, lékite, dainos!

ŽALGIRIO KOVA

Oi, ūžia, švilpia blogas oras
Ir vėtros medį bando raut,
O narsūs Vytauto bajorai
Pradėjo karan brolius šaukti.
Jau trempia viešąjį keleli,
Pulkai jau eina už pulkų —
O eik, vaike, balnok žirgeli,
Užstok už garbę lietuvių!
Stai, kabo tavo tyto balnas,
Ir kardas tavo štai šviesus
Ir joki per miškus, per kalnus,
Malšinki priešus plėšikus.
O ar tai vėtros žiaurios kaukia,
Siūbuuoja girios ažuolai?

Ar tai išalkę žvėrys kaukia,
Ar staugia meškos ir vilkai?
O tai ne vėtros žiaurios ūžia,
O tai ne meškos, ne vilkai —
Tai broliai joja į karūzę,
Tai žvengia juodbėriai žirgai,
Tai joja vyrų minių minjos,
Tai narsūs Lietuvos vaikai...
Jau peržengti kalnai ir plynioe,
Jau priešų netoli laukai...
Sudie, tėvyne mūsų miela,
Tu būk laiminga visada!
Sau pinki laimės aukso vėla,
Tegu gyvuoja Lietuva!

Ne ti
Lietuvoje
didelis m
tininkus
jas, Pažer
jas, Vanc
tus rašė) i
tu bandeir
išsikasė s
mai, o mi
kas yra tu
Nagi, Gau
tes rašyto
po to, kai
ministerij
bė, aprašė
São Bento
ni tarlai
nijo).
Mtas
pritrenka
prašydami
palmiotų i
taip nūvir
tiesa. Visi
knyga, kt
Ordem P
Centras i
ir dabar l
gerą verti
natiijos le
gą laikyti
ja rašė b
«spastuv
šuo. Gauč
Nada mai
Dėl
argi Tam
gatava nt
ris tik yr
nudzlovė
švptelėje
poetiškai

Juokų Skyrius

I PARNASA KELIA

Ne tik tai čia, Brazilijoje, bet ir Lietuvoje ir visame margame sviete didelis mažas žino, kad mūsų bandeirantinius mūsų apsedo: Bakšys rašytojas, Pažera rašytojas, Jurevičius rašytojas, Vancevičius rašytojas (banko kvitūs rašė) ir t. t. ir t. t. Pastaruoju metu bandeirantininkai dar vieną talentą išsikasė savo kromo pagūdai ir reklamai, o mūsų Kolonijos juokui. Žinote kas yra tas naujas mūsų namųleitinis? Nagi, Gaučys! Kiekvienam bandeirantės rašytojai kala į galvą, kad Gaučys po to, kai jam jie davė aukštą vietą ministerijoje, pasidarė tiesiog garsenybė, aprašęs kažin kokius varpus iš São Bento (Tur būt, tuos, kuriais vieni tarlai jam paskutinį sykį pažvynijo).

Mūsų korespondentas, šitos žinios pritrenktas, nuskubėjo pas V. Ališą, prašydamas jį padėti išnarplioti šį supainiotą mūsų reikalą. Venancijos jau taip nuvirozijo: Gaučys rašytojas, tas tiesa. Visi žino, kad jis parašė garsią knygą, kurią buvo įteikęs išleisti čia Ordem Politica e Social. Tą jo knygą Centras išvertė jau ir į lietuvių kalbą ir dabar laukia literatūros premijos už gerą vertimą ir nuopelnus mūsų diplomatinės istorijai. Bet neteisinga tą knygą laikyti originaliu Gaučio veikalu: ją rašė bajorų gužtos kolektyvas, o jį «paustuvę» nešė kudlotasis konsulato šuo. Gaučio po to knyga tik parašas Nada mais.

Dėl mano São Bento varpų, tai argi Tamstelė nežino, kad bandeirantė gatava nudžiūti kiekvieną daiktą, kuris tik yra tavo artimo? Na, šį kartą nudžiūvė svetimą knygą... — pasako švptelėjęs Venus ir nupurtė savo ilgus poetiškas kudlas į veją.

SVETIMŠALIŲ LEGALIZACIJA IR

REGISTRACIJA.

Priruošia visus dokumentus istojančioms komersantams į Junta Comercial. Išrūpina svetimšaliams legalizacijos dokumentą, privaloma pateikti į Junta Comercial. Rašomi įvairūs prašymai. Priimama dokumentai išversti. Išrūpina Carteira de Identidade. Už darba ima sąžininga atlyginimą. Vsi kreipkitės visais minėtais reikalais į AGENCIA RAL CKAS,

Rua dos Gusmões, 324

(netoli Gabinete de Investigações).

LEGALIZACIJA ISSIMOKĖTINAI

Svetimšaliams fabrikų darbininkams parengia dokumentus pagal valdytos 406 ir 3010 Dekretus: Karteiros, legalizacijos ir kt. išsimokėtinai. Rašo prašymus, verčia pasus ir kitokius dokumentus, daro įgaliojimus. Prekybininkams ir pramon. į Junta Comercial liudijimai. Visais minėtais reikalais kreipkitės kasdien nuo 8 iki 12 ir nuo 5 iki 9 val. vak.

RUA DA MOOCA, 1721.

Parduodamas

kampinis sklypas

ANT ALTO DA MOOCA, NETOLI

BONDÉS. K R E I P T I S:

RUA CANINDÉ 539.

Dna. NELLA

CABELLEIREIRA
CORTES, ONDU-
LAÇÕES PERMA-
NENTES,
PENTEADOS,
MIS-EN-PLIS

RUA 8, NR. 25

VILLA ZELINA.

O VILNIAUS

NEPAMIRŠK, LIETUVI!

CHIROMANTE

MME. SEDEFA

Turėdama mokslo ir daugelio metų patyrimo šioje srityje, siūlo savo patarnavimą. Nėturite pasisekimų ir esate nelaimingas savo šelmoje arba komercijoje? Turite kokių nepasisekimų kurie jums kelia rūpestį? Norite sugrąžinti savo draugystės nameni, kuris nuo jūsų atsiskyręs? Norite pašalinti bet kokią blogybę? Norite turėti geros kloties darbą? Turite kokių kliūčių vedybose? Yra kitokių nenugalimų kliūčių? Negaišdami kreipkitės į MME. SEDEFA, kuri suteiks gerų patarimų. Patarimas sąžiningas, garantuotas ir greitas. Rua Lavapés, 262, bondés ir omnibusai prie durų. Priėmimo valandos kasdieną nuo 8 ryto iki 20 valandos. Sekmadieniais taip pat.

Api nkykite kad isit.kntim'e Konsu tas 5\$000

Paieškojimas

ANTANAS MATEIKA ir SIMAS CIZAUSKAS, kuris anksčiau gyveno São Paulo, Rua da Mooca, 431-A Restaurante «Patria».

Kas žino ieškomųjų gyvenamosios vietos adresus arba jų likimą malonėkite pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo šiuo adresu: Consulado da Lituania, São Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88.

Ieškomas STASYS MARTINONIS, gyvenęs Plūštakos dvare, Balanų valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Jis į Braziliją atvyko 1919 metais.

Kas žino Stasio Martinonio gyvenamosios vietos adresa arba jo likimą (yra žinių, kad jis yra miręs), Konsulatas prašo pranešti šiuo adresu: Consulado da Lituania, Rua Aureliano Coutinho, 88, São Paulo.

Ieškomas ANTANAS MANDEIKA, gyvenęs São Paulo, Rua Newton Prado, 114. Jo žmona apie ieškomąjį neturi jokios žinios jau nuo 1935 m.

Kas žino ieškomojo gyvenamosios vietos adresą arba jo likimą prašoma pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo šiuo adresu: Rua Aureliano Coutinho, 88, São Paulo.

FOTO SCHMIDT

Atlieka įvairiausius foto erities darbus. Vyksta į namus. Senų paveikslų atnaujinimas. Paveikslų didinimas. Vestuvių nuotraukos prie šv. Antano altoriaus.

RUA SILVA TELLES, 5 (netoli šv. Antano bažnyčios)

Yaistinė Don Bosco

Savininkas Juozas Lukoševičius

Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsienių. Taip pat yra parfumaria. Kainos minimalios. Lietuviams daroma nuolaida!

Rua Bom Pastor, 18 Ypiranga

Tel.: 3-0100

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOHJETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 v. v. Kalbama lietuviškai. RUA BARÃO ITAPETININGA 199 (senas 37-a) salės 8 ir 9 Tel. 4-0715.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto] Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai. Raštinė: Rua Direita Nr. 36, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-4214.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak. Kalba lietuviškai.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.) SIFILIS Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218. Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

„BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447 (senas nr. 103) Tel. 4-5576 SÃO PAULO

Lietuvių Jaunime,

Dėvėkit gražiai pasiūtus rūbus. Siuvami sulig naujausių madų vyriški ir moteriški kostiumai ir paltai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau. Už vyriškus kostiumus nuo 100 ligi 150\$000.

Už moteriškus nuo 40\$000 ligi 75\$000

PAULO AMBRAZEVIČIUS

RUA CICLAMES nr. 52

Villa Bella.

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO SIKTOS

Gerai žinoma visiems lietuviams

RUA DA CONCEIÇÃO 79-A,

Fone: 4-1940 (prie pat stoties Luz) atidare naujų skyrių — antra siuvykla, Braz rajon, prie stoties Norte ir Braz.

Rua Dr. Almeida Lima, 19

Dr. Boris Chipiakoff

RUA YPIRANGA, 193

2 aadr. ap. 4. (kampas Santa Ephigenia), Tel. 4-0316

Vidujinės, nervų ir proto ligos.

SPECIJALI VENERINIŲ LIGŲ LIGONIAMS CLINICA.

Gonoreja išgydoma per 10-15 dienų

KONSULTORIA ATIDARA IKI 9 VALANDŲ VAKARO.

Dr. A. Candia ir M. Cogano

LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų. RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas. Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

Pirmieji apaštalai išėjo iš Paskutinės Vakarienes buto, o naujų laikų apaštalai išeis nuo Die o Stalo! Lietuviai Katalikai, atlikite v si iki vieno savo pareigą: eikite bent kartą į matų išpažinties ir apie Velykas imkite švenčiausią Sakramentą!

SÃO PAULO LIETUVIU KRONIKA

RUOSIASI VELYKOMS

Bendruomenės choras, J. Stankūno vedamas, energingai ruošiasi Velykoms. Šią savaitę bandymai buvo kasdien. Bendruomenės chorą mokyti padeda ir sesuo Marcelina. Per Velykas giedos šv. Jeronimo keturiems balsams mišias, o ties chorvedžio parnėytas.

IDOMUS TĖVU SUSIRINKIMAS

Praėjusį sekmadienį Villa Zelinoj švento Juozapo vardo mokykloj buvo mokinių tėvų ir mokyklos rėmėjų susirinkimas. Mokyklos vedėja Sesele M. Julija perskaitė praėjusį mėnesį gautas pajamas ir išlaidas. Paaikėjo, kad apmokėjus visas išlaidas, atliekančio mėnesio balansas dar liko 130\$000. Praėjusius ruošiamą mokyklos naudai vakarą balandžio mėn. 22 d. São Caetano Lazio salėje, susirinkusieji, tėvai ir mokyklos rėmėjai, paėmė platintą kvietimą

Didelė staigmena visiems buvo, kai baigiantis susirinkimui, buvo pranešta, kad bus parodyta susirinkusiemė tėvams, kaip Seseles mokykloj pravėda pamokas. Šiuo kartu buvo pravėsta tikybos pamoka. Patys tėvai pamatė, kokias metodus, priemonėmis ir atsidėjimu Seseles moko ir auklėja jų vaikučius. Todėl nenuostaba, kad į Seselių mokyklą yra tiek kandidatų, kad jau net nebėra kur patalpinti.

— BENDRUOMENĖS ekeksorsija į Santos bus balandžio 30 d.

JAUNIMO SUSIRINKIMAS

L. K. Bendruomenės Jaunimo sekcijos susirinkimas numatytas eiti balandžio mėn. 16 d., per Atvelykį, Villa Zelinoj, švento Juozapo mokykloj. Bus įdomi programa.

— Šioms dienomis Jaunimo sekcijos pirmą ir antrą komandos įsigijo uniformas. Komandos kapitonas K. Auseka.

KURSAI

lietuvų ir anglių kalbų, kurinos organizuoja L. K. Bendruomenės Jaunimo sekcija, prasidės balandžio m. 1o d. 7 val. vakaro Villa Zelinoj, švento Juozapo vardo lietuvų mokykloj. Anglų kalbą dėstys Seseles Pranciškietės. Užsirašiusieji prašomi punktualiai atvykti.

BRAIZYMO PAMOKOS

Norintieji išmokyti braižybos ar turimas žinias pagilinti, prašomi pasiformuoti pas P. Simoni, Villa Zelinoj, r. Dois nr. 46. Pamokos numatomos pradėti balandžio mėn. pabaigoj. P. Simonis yra šios srities specialistas. Nepraleiskite progos savo žintom pagilinti. Ką išmoksi, už pečių nenešiosi.

— Liet. Kat. Moterų Draugijos bendra Komunija pirmą dieną Velykų

KAS SKAITO SPAUDA — VEJO NEGAUDO!

Laiką smagiai praleisi ir kultūrinį darbą paremsi atėidamas į rengiamą Lietuvos Katalikų Bendruomenės Jaunimo Sekcijos

VIESA VAKARA

S. m. BALANDŽIO 22 d. São Caetano, Lazio salėj, 1ua Rio Branco, 45. Programoj reto įdomumo drama iš pirmųjų amžių krikščionių gyvenimo "FABIJOLA", kurioj vaizduojama kova tarp žuvancios pagonybės ir krikščionybės. Po to bus šokiai ir žaidimai. Pradžia 8 val. vakaro, pabaiga 4 val. ryto. Iš Villa Zelinos į São Caetano per visą naktį kursuos autobusai.

DARŽAI ISSIMOKĖTINAI

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil, C.A.C.I. skirsto ir parduoda už mažą išmokėjimo mokęstį didelį daržą — chacaras — kur yra tūkstančiai šių medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugel kitų vaismedžių. Išsimokėtinai parduodamas geras namas ir kiti pastatai su žemės sklypais. Dalis daržų su gera malkų mišku, kurį galima parduoti po 500 reisų metrą. Traukiniai iš stoties Norte: 7,54, 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14,30.

Raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549, S. Paulo. Sekmadieniais: teirautis prieš stotį Carvalho de Araujo krautuvėje pas ANTONIO KIRSTEN.

FABIJOLA Pamaldos

4 veiksmų dramos kurią vaidina Lietuvos Katalikų Bendruomenės Jaunimo Sekcija 6. m. 22 d. trumpas turinys

VILLA ZELINOJ Didįjį seštadienį vandens šventinimas 7 val ryto.

Mišparai 9 val. vakaro. Išpažinties bus klausoma nuo 8 val. vakaro per ištisą naktį.

Sį sekmadienį, balandžio m. 9 d.

Pamaldos bus: Velykų rytą rezurekcija ir procesija 6 val. ryto. Taip pat dar Šventos Mišios ir 11 val.

Sv. Antano do Pary bažnyčioj suima 11 val.

Pirmą dieną Velykų visais reikalais į Kolonijos Kapelionus prašomas kreiptis ligi 2 val. popiet.

VELYKOMS EVANGELIJA Morkaus 16, 1-7

Anno metu: Marija Magdalena, Marija Jokūbo motina ir Salomė nusipirko kvėpalų eiti Jėzaus patepti. Labai anksti pirmą savaitės dieną jos atėjo pas kapą, saulei jau užtekėjus. Jos kalbėjosi tarp savęs: Kas mums atėjo akmenį nuo kapo angos? Bet pažvelgusios pamatė akmenį atrista; o buvo jis labai didelis. Išėjusios į kapą, jos pamatė jaunikaitį, sėdintį dešinėje pusėje, apvilktą baltu drabužiu, ir nusigandė. Jis joms tarė: Nenusigąskite, jūs ieškote Jėzaus Nazareno, kuris buvo prikaltas ant kryžiaus; jis atsikėlė, jo nėra čia; štai vieta kur jį buvo padėję. Bet eikite, ir pasakykite jo mokytiui ir Petruj, kad jis eina pirmą dieną į Galileją; tenai jį matysite, kaip jis yra jums sekęs.

UZSAKAI EINA Mykolo Devos (jugoslovai) ir Juze Valentaite.

Fabijola yra turtinga pagonė, rytmietė, kuri mėgėta pagyrimus iš savo vergių lūpų. Ji išmintimi, mokėlu ir galybe stato save aukščiau jų (vergių) ir labai užpyksta, kai vergė Syra pareiškia, kad žmogaus kilnumas paėina ne nuo žemiško turto ir mokslo, bet nuo sielos škaistumo. Syra yra krikščionė, ir jos vienintelis troškimas yra sulaukti tos dienos, kada Fabijola, mokslas ir gabumai atves į tikrojo tikėjimo šviesą. Fabijolos giminaitė Agnietė irgi yra krikščionė, bet Fabijola to nežino.

Per puotą Fabijolos namuose Agnietė sutinka pagonį Fulvijų, kuris pasiūlyta patraukti jos širdį. Prie šio pasiūlymo pastumia jį Fabijus, Fabijolos tsvas. Fulvijus, negalėdamas meiliais žodžiais patraukti Agnietės širdį, mėgina grasinti. Bet ir to ji nepaiso. Galutinai nutaria atkeryti už paniekintą jo meilę. Nugirdęs, kad yra išleistas imperatoriaus įsakymas prieš krikščionis, sutinka kartu su Korvinu ieškoti krikščionių. Sužinojęs, kad Agnietė yra krikščionė mano dabar tikrai priversiąs jį mylėti, bet Agnietė, jau seniai atidavus širdį dangiškam Sužadėtinui, nebijo jokių grėšinių, ir drąsiai sutinka mirties sprendimą. Jos ramumas, kantrybė ir drąsa teismo rūmuose atidaro Fabijolai akis.

Po Agnietės mirties, Korvinas atėneš Imperatoriaus dekretą, kuriuo Agnietės turtai pavesti Fabijolai. Fulvijus mano, kad šiuo zygiu užsitarnaus Fabijolos meilės, bet jį veikiai liepia jam išėiti. Iniręs dėl savo nepasiekimo, ateina į Fabijolos namus pareikalauti bent Agnietės turto. Fabijolai neduodant, jis poėia ją su stiletu. Tuo tarpu Syra, kuri, būdama už durų, girdėjo jų kalbą, įbėga į kambarį ir šoka tarp Fabijolos ir Fulvijaus. Fulvijus nuduria Syrą; tada ji pasisako esanti jo sesuo Miriana.

Mirianti Syra prašo Fabijolos daugiau nebesipriešinti Kristaus mokslui.

Si įspūdinga drama bus vaidinama prie specialiai šiam veikalui pastatytų dekoracijų. Nėra abejonės, kad jį turės didelio pasisekimo.

Lietuvių Dėmesiui

Siuvykla "RUBAS"

Siuvami rūbai sulyg naujausių madų, darbas atliekamas diplomuoto ir su didele praktika siuvėjo. Darbą atlieku sąžiningai ir už jį atsakau. Didele pasiirinkimas įvairiausių medžiagų. Galima kreiptis iki 9 val. vakaro ir sekmadieniais. Atsakomasis siuvėjas

Jonas Čizinauskas
67 AVENIDA ZELINA 67.

Didž visas pasiminėjo išruomenė Tarptautir dino tą ry šingų ran Galingi krašto uostai jų būtu pekliškos Albanijos mi pavasa šventyklos Baisūs šen je paniką pulingą svecijas, a šventą Kr imti iš jų miestus, i viską, ko ti. Ir neti dienos pra gai, nors p kaip laisvė it liūtai.

Tokio glūdi Romo viešojo ital ašies naudi ką gero ji Nieko, arbr laimėjimus Jis pasiėmė Klaipėdą. vydo žvilgs šio galybę, jai vieną g ga. Juk T ūl, kuriuo dooti iš ita nijoje buvo kią viennėš lini su savo nors savo naujos avai ei kiekvien eiti? Užsik dani sau S Suezio kana Abisinija: ji jos, o Karlu Suprato tati čial netekti nors Italij Hitleris neb švėtinus da noti, negu s tē į Romą i prikaltėtuš ginkluotą A tūroje krašt.

Mussol tiko. Kad i nus, italai š gi iš tikrujų ti į Tirana.

Alban Anketų laudžio mėn